

ভাৰতবৰ্ষৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ত

দেৱানী আপীল অধিকাৰক্ষেত্ৰ

২০১৫ চনৰ দেৱানী আপীল নং ৩৩৯১

(২০১৪ চনৰ এছ.এল.পি.(চি.) নং ১৯৪৮৭-ৰ পৰা উদ্ভৱ হোৱা)

ডাঃ অম্বিকা প্ৰসাদ

...আপীলকাৰী

বনাম

মহম্মদ আলম আৰু আন এজন

...প্ৰতিপক্ষ

ৰায়

ন্যায়াধীশ এম. ৱাই. ইকবাল

অনুমতি প্ৰদান কৰা হৈছে।

২. বিশেষ অনুমতিৰ দ্বাৰা দাখিল কৰা এই আবেদন গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ০৪.০৪.২০১৪ তাৰিখৰ ৰায় আৰু আদেশৰ বিৰুদ্ধে নিৰ্দেশিত য'ত প্ৰতিপক্ষই দাখিল কৰা পুনৰীক্ষণ আবেদনৰ অনুমতি দিয়া হৈছিল আৰু আপীলকাৰীয়ে দাখিল কৰা উচ্ছেদৰ মামলা খাৰিজ কৰা হৈছিল।

৩. পক্ষসমূহৰ মাজত মোকদ্দমা আৰম্ভ হয় যেতিয়া আপীলকাৰীয়ে প্ৰতিপক্ষৰ পিতৃ আব্দুল কৰিমৰ বিৰুদ্ধে উচ্ছেদৰ গোচৰ তৰে। আপীলকাৰীৰ গোচৰটো আছিল যে, তেওঁৰ ভাতৃ পি.ডব্লিউ.৩, মোকদ্দমাৰ অধীনৰ সম্পত্তিৰ প্ৰকৃত গৰাকী ৰঞ্জিত প্ৰসাদৰ সৈতে ২৩.০৪.১৯৭৫

তাৰিখে কাৰ্যকৰী কৰা দুখন বিনিময় দলিল/চুক্তিৰ ভিত্তিত তেওঁ মোকদ্দমাৰ অধীনৰ সেই সম্পত্তিৰ গৰাকী হৈ পৰিছিল। ১৯৬৮ চনত, উক্ত বিনিময় দলিল কাৰ্যকৰী হোৱাৰ পূৰ্বে, পি.ডব্লিউ.৩ ৰঞ্জিত প্ৰসাদে মোকদ্দমাৰ অধীনৰ সম্পত্তিৰ অট্টালিকাটোৰ এটা কোঠা আব্দুল কৰিমৰ পিতৃ আৰু প্ৰতিপক্ষৰ ককাক ৰহিম বক্কক ভাড়া লৈ দিছিল বুলি কোৱা হৈছিল। কিন্তু বিনিময় দলিল কাৰ্যকৰী হোৱাৰ পিছতো পি.ডব্লিউ.৩ ৰঞ্জিত প্ৰসাদে ৰহিম বক্ককে ধৰি মোকদ্দমাৰ অধীনৰ সম্পত্তিৰ ভাড়াতীয়া আৰু ৰহিমৰ মৃত্যুৰ পিছত তেওঁৰ পুত্ৰ আব্দুল কৰিমৰ পৰা ২০০৭ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহলৈকে আপীলকাৰীৰ সন্মতি সাপেক্ষে ভাড়া সংগ্ৰহ কৰি থকা বুলি উল্লেখ কৰা হৈছে। কোৱা হৈছে যে ২০০৭ চনত আপীলকাৰীয়ে মোকদ্দমাৰ অধীনৰ সম্পত্তিৰ নিয়ন্ত্ৰণ লৈছিল, গৰাকী হিচাপে তেওঁৰ নাম পঞ্জীয়ন কৰাইছিল আৰু আব্দুল কৰিমক তেওঁৰ সৈতে নতুন চুক্তিত স্বাক্ষৰ কৰিবলৈ কৈছিল। আপীলকাৰীয়ে দাবী কৰে যে আব্দুল কৰিমে কেৱল নতুন চুক্তি কাৰ্যকৰী কৰাত ব্যৰ্থ হোৱাই নহয়, বিদ্যুতৰ মাচুলৰ বাহিৰে ভাড়া দিয়াতো ব্যৰ্থ হৈছিল। অৱসৰপ্ৰাপ্ত অস্ত্ৰোপচাৰ বিশেষজ্ঞ হোৱাৰ বাবে চিকিৎসা ক্লিনিক খোলাৰ উদ্দেশ্যে মোকদ্দমাৰ অধীনৰ সম্পত্তিৰ প্ৰকৃত প্ৰয়োজনীয়তাও উল্লেখ কৰে আপীলকাৰীয়ে। সেয়েহে আপীলকাৰীয়ে আব্দুল কৰিমৰ উচ্ছেদৰ বাবে প্ৰাৰ্থনা কৰে।

৪. প্ৰতিবাদী আব্দুল কৰিমে সকলো অভিযোগ অস্বীকাৰ কৰি লিখিত বিবৃতি দাখিল কৰি অভিযোগ কৰে যে পি.ডব্লিউ.৩ ৰঞ্জিত প্ৰসাদে ২৮.১২.১৯৬৮ তাৰিখৰ ভাড়াৰ চুক্তি ৰহিম বক্কৰ সপক্ষে আৰু পিছলৈ ২০.০৫.২০০৬ তাৰিখৰ ভাড়াৰ চুক্তি কাৰ্যকৰী কৰিছিল তেওঁৰ সপক্ষে। তেওঁ ২৩.০৪.১৯৭৫ তাৰিখৰ বিনিময় দলিলৰ বিষয়ে অৱগত হোৱাৰ কথা অস্বীকাৰ কৰি কয় যে ৰঞ্জিত প্ৰসাদহে তেওঁৰ ঘৰৰ মালিক, আপীলকাৰী নহয়। প্ৰতিবাদী আব্দুল কৰিমে অভিযোগ কৰে যে যিহেতু তেওঁলোকে ২০০৭ চনৰ মাৰ্চ মাহৰ পৰা তেওঁৰ পৰা ভাড়া গ্ৰহণ কৰিবলৈ

অস্বীকাৰ কৰিছিল, সেয়েহে প্ৰতিবাদীয়ে ভাড়া আদালতত জমা দিছিল। প্ৰতিবাদীয়ে মামলা খাৰিজ কৰাৰ বাবে প্ৰাৰ্থনা কৰে।

৫. বিচাৰ আদালতে লক্ষ্য কৰে যে ২০.০৫.২০০৬ তাৰিখৰ চুক্তিত আৰু ভাড়াৰ ৰচিদত পি.ডব্লিউ.৩ ৰঞ্জিত প্ৰসাদে নিজকে মালিক হিচাপে উপস্থাপন কৰিছিল আৰু লগতে মোকদ্দমাৰ অধীনৰ সম্পত্তিত থকা ভাড়াতীয়াসকলৰ এজনৰ বিৰুদ্ধে ঘৰৰ মালিক হিচাপে উচ্ছেদৰ বাবে মামলাও দাখিল কৰিছিল। পি.ডব্লিউ.৩-এ কেতিয়াও উল্লেখ কৰা নাছিল যে তেওঁ আপীলকাৰীক প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছে বা সম্পত্তিৰ বিনিময় হৈছে। যদিও ধৰি লোৱা হৈছিল যে তেওঁ বিদ্যুতৰ মাচুল গ্ৰহণ কৰিছিল, তথাপিও আপীলকাৰীয়ে কোনো ভাড়াতীয়াৰ পৰা ভাড়া গ্ৰহণ কৰাৰ কোনো প্ৰমাণ দাখিল নকৰাৰ বাবে আপীলকাৰীয়ে নিজকে ঘৰৰ মালিক হিচাপে প্ৰমাণ কৰাত ব্যৰ্থ হোৱা বুলি ধৰা হৈছিল। তেওঁৰ নামত সম্পত্তিৰ পঞ্জীয়ন মোকদ্দমাৰ সম্পত্তিৰ মালিকীস্বত্বৰ বৈধ প্ৰমাণ নহয় বুলি ৰায় দিয়া হয়। আব্দুল কৰিমৰ ডি.ডব্লিউ.১ হিচাপে প্ৰদান কৰা সাক্ষ্য বিবেচনা কৰি, য'ত তেওঁ কৈছিল যে আপীলকাৰীয়ে তেওঁৰ পৰা ভাড়া গ্ৰহণ কৰিবলৈ অস্বীকাৰ কৰিছে, বিচাৰ আদালতে ৰায় দিছিল যে ইয়াৰ দ্বাৰা আপীলকাৰীয়ে নিজকে ঘৰৰ মালিক বুলি কোৱাৰ অধিকাৰ ত্যাগ কৰিছে। বিচাৰ আদালতে ৰায় দিছিল যে পি.ডব্লিউ.৩ ৰঞ্জিত প্ৰসাদ অসম নগৰ অঞ্চলৰ ভাড়া নিয়ন্ত্ৰণ আইন, ১৯৭২ (চমুকৈ "ভাড়া আইন")-ৰ ২(চি.) ধাৰাত মোকদ্দমাৰ অধীনৰ সম্পত্তিৰ মালিক আছিল। আব্দুল কৰিমে ভাড়া দিয়াত ব্যৰ্থ হোৱা আৰু প্ৰকৃত ব্যৱহাৰৰ বাবে সম্পত্তিৰ প্ৰয়োজন বুলি বাদী-আপীলকাৰীৰ দাবী নাকচ কৰি বিচাৰ আদালতে গোচৰটো এই ভিত্তিত খাৰিজ কৰে যে আপীলকাৰীক সম্পত্তিৰ মালিক বুলি গণ্য কৰা হোৱা নাছিল, আৰু আব্দুল কৰিমে নিয়মিতভাৱে ভাড়া আদালতত জমা দি আহিছিল।

৬. বিচাৰ আদালতৰ সিদ্ধান্তত ক্ষুদ্ৰ হৈ আপীলকাৰীয়ে জিলা আদালতৰ সন্মুখত আপীল দাখিল কৰে। আপীল আদালতে লক্ষ্য কৰে যে মোকদ্দমাৰ অধীনৰ সম্পত্তিৰ মালিকীস্বত্ব বিনিময় দলিলৰ বিবেচনাক্ৰমে প্ৰমাণিত হৈছে, যাক প্ৰতিপক্ষই প্ৰত্যাহ্বান জনোৱা নাছিল আৰু পি.ডব্লিউ.৩ ৰঞ্জিত প্ৰসাদে সমৰ্থন কৰিছিল। আপীল আদালতে আৰু উল্লেখ কৰে যে বাদীয়ে আব্দুল কৰিমক আপীলকাৰীক ঘৰৰ মালিক গণ্য কৰি তেওঁক ভাড়া দিবলৈ অনুৰোধ কৰি জাননী প্ৰদান কৰিছিল। সেয়েহে আব্দুল কৰিমৰ সাক্ষ্য যে আপীলকাৰীয়ে তেওঁৰ পৰা ভাড়া গ্ৰহণ কৰিবলৈ অস্বীকাৰ কৰিছিল, পি.ডব্লিউ.৩ ৰঞ্জিত প্ৰসাদৰ সাক্ষ্য যে তেওঁ সকলো ভাড়াতীয়াক ২০০৭ চনৰ মাৰ্চ মাহৰ পৰা আপীলকাৰীক ভাড়া দিবলৈ নিৰ্দেশ দিছিল আৰু প্ৰতিপক্ষ নং. ১ (ডি.ডব্লিউ.২) আব্দুল কৰিমৰ পুত্ৰৰ স্বীকাৰোক্তি যে তেওঁ আপীলকাৰীক বিদ্যুতৰ মাচুল দি আছিল, এইবোৰ বিবেচনা কৰি আপীল আদালতে ৰায় দিছিল যে আপীলকাৰীজন মোকদ্দমাৰ অধীনৰ সম্পত্তিৰ মালিক আছিল। আব্দুল কৰিমে ২০০৭ চনৰ মাৰ্চ মাহৰ পৰা ভাড়া পৰিশোধ নকৰাৰ অভিযোগ উত্থাপন কৰা হৈছিল কাৰণ তেওঁ আপীলকাৰীজন ঘৰৰ মালিক বুলি জানিও আপীলকাৰীৰ নামত নহয় পি.ডব্লিউ.৩ ৰঞ্জিত প্ৰসাদৰ নামত আদালতত ভাড়া জমা দি আহিছিল। আপীলকাৰী আৰু তেওঁৰ পত্নী চিকিৎসা কৰ্মী আছিল আৰু ভাড়া দিয়া চৌহদত ক্লিনিক খুলিব বিচৰাৰ প্ৰকৃত ব্যৱহাৰৰ প্ৰয়োজনীয়তা প্ৰমাণ কৰিছিল আৰু প্ৰতিপক্ষ আব্দুল কৰিম যিহেতু আন এটা চৌহদত বাস কৰিছিল আৰু সেয়েহে অসুবিধাৰ সন্মুখীন নহ'ব। আপীলৰ অনুমতি দি আপীল আদালতে প্ৰতিবাদী আব্দুল কৰিমক মোকদ্দমাৰ অধীনৰ সম্পত্তি খালী কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়ে।

৭. সেয়েহে ক্ষুদ্ৰ প্ৰতিপক্ষই উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ সন্মুখত পুনৰীক্ষণ আবেদন দাখিল কৰিছিল। উচ্চ ন্যায়ালয়ে লক্ষ্য কৰিলে যে আপীল আদালতে ২০.১২.১৯৬৮ আৰু ২০.০৫.২০০৬ তাৰিখৰ

ভাড়া চুক্তি বিবেচনা কৰা নাই, যিবোৰৰ কথাও আপীলকাৰী (পি.ডব্লিউ.১) আৰু ৰঞ্জিত প্ৰসাদ (পি.ডব্লিউ.৩)-ৰ সাক্ষ্য আৰু অভিযোগত উল্লেখ কৰা হোৱা নাছিল। উচ্চ ন্যায়ালয়ে পি.ডব্লিউ.৩-য়ে নিজকে মালিক হিচাপে উপস্থাপন কৰাৰ বিভিন্ন দৃষ্টান্ত সম্পৰ্কে বিচাৰ আদালতৰ তথ্য সমৰ্থন কৰে। ২০.০৫.২০০৬ তাৰিখৰ চুক্তিখন কাৰ্যকৰী হোৱাৰ পিছত কোনো ধৰণৰ স্বত্ব হস্তান্তৰ হোৱা নাছিল বুলি লক্ষ্য কৰি উচ্চ ন্যায়ালয়ে মতামত দিছিল যে ২৩.০৪.১৯৭৫ তাৰিখৰ বিনিময় দলিলৰ ভিত্তিত আপীলকাৰীক মোকদ্দমাৰ অধীনৰ সম্পত্তিৰ মালিক বা ভাড়াঘৰৰ মালিক বুলি ধৰিব নোৱাৰি। উচ্চ ন্যায়ালয়ে লক্ষ্য কৰিছিল যে 'ভাড়াতীয়া' আৰু 'মালিক' শব্দ দুটাৰ সংজ্ঞা মোকদ্দমাৰ অধীনৰ সম্পত্তিৰ মালিকীস্বত্বৰ সৈতে জড়িত নহয়। ২০.১২.১৯৬৮ আৰু ২০.০৫.২০০৬ তাৰিখৰ চুক্তিসমূহ বিবেচনা কৰি আৰু ৰঞ্জিত প্ৰসাদে ঘৰৰ মালিক হিচাপে উচ্ছেদৰ গোচৰ তৰা কথাটো বিবেচনা কৰি পি.ডব্লিউ.৩ ৰঞ্জিত প্ৰসাদক প্ৰতিবাদী আব্দুল কৰিমৰ মালিক বুলি ধৰা হৈছিল। এবাৰ পি.ডব্লিউ.৩ ৰঞ্জিত প্ৰসাদ আৰু প্ৰতিবাদী আব্দুল কৰিমৰ মাজত ঘৰৰ মালিক-ভাড়াতীয়াৰ সম্পৰ্ক গঢ় লৈ উঠাৰ পিছত, ইয়াক কেৱল ভাড়া নিয়ন্ত্ৰণ আইনৰ বিধান অনুসৰিহে নিৰ্ধাৰণ কৰা উচিত আছিল। আপীলকাৰী আৰু প্ৰতিবাদী আব্দুল কৰিমৰ মাজত ঘৰৰ মালিক-ভাড়াতীয়াৰ সম্পৰ্ক নথকাৰ বাবে ভাড়া পৰিশোধ নকৰাৰ সন্দৰ্ভত বা প্ৰকৃত প্ৰয়োজনীয়তা সন্দৰ্ভত কোনো তথ্য দিয়াৰ প্ৰয়োজন নাই বুলি ধৰি উচ্চ ন্যায়ালয়ে প্ৰতিপক্ষ-ভাড়াতীয়াসকলে দাখিল কৰা পুনৰীক্ষণ আবেদনৰ অনুমতি দিয়ে আৰু আপীলকাৰীয়ে দাখিল কৰা উচ্ছেদৰ মামলা খাৰিজ কৰে।

৮. সেয়েহে, বাদীয়ে বিশেষ অনুমতিৰ দ্বাৰা এই আপীল দাখিল কৰিছে।

৯. আপীল আদালতৰ ৰায় সলনি কৰাৰ সময়ত উচ্চ ন্যায়ালয়ে বিবাদিত আদেশৰ অনুচ্ছেদ নং

১১ আৰু ১৩-ত তলত দিয়া ধৰণে ৰায় দিছিল:-

“১১. এই পুনৰীক্ষণ আবেদনখন অসম নগৰ অঞ্চলৰ ভাড়া নিয়ন্ত্ৰণ আইন, ১৯৭২-ৰ ধাৰা ৫-ৰ অধীনত সকাহৰ দাবীৰ পৰাই উদ্ভৱ হৈছে। ভাড়াঘৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰা সাধাৰণ আইনৰ বিপৰীতে এই আইনখনে ভাড়াতীয়াক পৰিনিয়ত মৰ্যাদা প্ৰদান কৰে আৰু এনে মৰ্যাদা লাভ কৰাৰ পিছত ভাড়াতীয়াই এই আইনৰ ধাৰা ৫-ৰ অধীনত নিশ্চিত সুৰক্ষা লাভ কৰে। এই আইনৰ অধীনত কোনো ভাড়াতীয়াক আদালতৰ আঞ্জপ্তি অবিহনে উচ্ছেদ কৰিব নোৱাৰি। গতিকে মালিকৰ কৰ্তব্য হ’ল ওপৰত উল্লেখ কৰা ধাৰা ৫-ৰ অধীনত নিৰ্ধাৰিত পূৰ্বচৰ্তসমূহ প্ৰতিষ্ঠা কৰি আদালতৰ পৰা আঞ্জপ্তি লাভ কৰা। এনে মামলাৰ ভেটি হ’ল মালিক আৰু ভাড়াতীয়াৰ সম্পৰ্ক। পক্ষসমূহৰ মাজত মালিক আৰু ভাড়াতীয়াৰ সম্পৰ্ক থকাটো হৈছে বিবাদৰ বিবেচনা আৰু সিদ্ধান্ত ল’বলৈ আদালতক অধিকাৰ প্ৰদান কৰাৰ আৰম্ভণি বিন্দু। ঘৰৰ মালিক-ভাড়াতীয়া সম্পৰ্কৰ অস্তিত্ব এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ আইনী তথ্য, কেৱল এটা সাধাৰণ তথ্য নহয় আৰু সেয়েহে, যেতিয়া উচ্চ ন্যায়ালয়ে দেৱানী কাৰ্যবিধি আইনৰ ধাৰা ১১৫-ৰ অধীনত এটা গোচৰ পুনৰীক্ষণ কৰে, তেতিয়া ই পৰীক্ষা কৰিবলৈ বাধ্য হয় যে এই বিষয়ত নিম্ন আদালতৰ সিদ্ধান্ত বৈধ আৰু নথিত থকা প্ৰমাণৰ দ্বাৰা সমৰ্থিত হয় নে নহয়।

১৩. এই দিশসমূহ নিঃসন্দেহে ১৯৭২ চনৰ অসম নগৰ অঞ্চলৰ ভাড়া নিয়ন্ত্ৰণ আইনৰ ধাৰা ৫-ৰ অধীনত চলি থকা কাৰ্যবিধিত ঘৰৰ মালিকৰ ভাড়াতীয়া সম্পৰ্কৰ ক্ষেত্ৰত কোনো ন্যায়িক তথ্যৰ বিচাৰ কৰাৰ উদ্দেশ্যে প্ৰাসংগিক। আপাতদৃষ্টিত এই প্ৰাসংগিক দিশসমূহ বিদ্বান আপীল আদালতে বিবেচনা কৰা নাছিল। সেয়েহে, বিষয় নং ৪-ত বিদ্বান আপীল আদালতৰ সিদ্ধান্ত, প্ৰাসংগিক দিশৰ বিবেচনা নকৰাৰ বাবে আৰু প্ৰদৰ্শন ক, খ আৰু ঘ বিবেচনা নকৰাৰ বাবে বিকৃত হৈছে। বাদী আৰু প্ৰতিবাদীৰ মাজত মালিক আৰু ভাড়াতীয়া সম্পৰ্ক থকা বুলি প্ৰদালন কৰা প্ৰথম আপীল আদালতৰ সিদ্ধান্ত বিকৃত বুলি ধৰিব পাৰি, কিয়নো, নথিভুক্ত প্ৰদৰ্শন ক, খ আৰু ঘ-ৰ দ্বাৰা প্ৰতিবাদীয়ে উত্থাপন কৰা প্ৰত্যাহ্বানসমূহ পূৰণ কৰাত বাদী ব্যৰ্থ হৈছে আৰু প্ৰতিবাদীয়ে দাবী কৰিছে যে বাদীয়ে ২০০৬ চনত ভাড়া

লোৱাৰ পিছত ৰঞ্জিত প্ৰসাদৰ পৰা স্বত্ব কেতিয়াও আহৰণ কৰা নাছিল। সেয়েহে, ৪ নং বিষয়ত আপীল আদালতৰ সিদ্ধান্তত হস্তক্ষেপ কৰাটো প্ৰয়োজনীয়। এবাৰ বাদী আৰু প্ৰতিবাদীৰ মাজত কোনো মালিক আৰু ভাড়াতীয়াৰ সম্পৰ্ক নাই বুলি ধৰা হ'লে, ব্যৰ্থতা বা প্ৰকৃত প্ৰয়োজনীয়তাৰ বিষয়টোৰ ওপৰত কোনো সিদ্ধান্ত দিয়াৰ প্ৰশ্ন নাথাকে। ফলস্বৰূপে, এই ২ (দুটা) বিষয়ৰ ওপৰত প্ৰথম আপীল আদালতৰ ফলাফলো বাতিল কৰা হয়। ফলস্বৰূপে, দেৱানী পুনৰীক্ষণ আবেদনৰ অনুমতি দিয়া হয় আৰু বিবাদিত আপীল ৰায়টো বাতিল কৰি বিদ্বান বিচাৰ আদালতৰ ৰায় পুনৰ বাহাল ৰখা হয়।”

১০. আমি পক্ষসমূহৰ হৈ হাজিৰ হোৱা বিদ্বান অধিবক্তাক শুনিছো। সিদ্ধান্তলৈ অহাৰ আগতে আমি অসম নগৰ অঞ্চলৰ ভাড়া নিয়ন্ত্ৰণ আইন, ১৯৭২-ৰ প্ৰাসংগিক বিধানসমূহৰ কথা উল্লেখ কৰিব বিচাৰিছো।

১১. ভাড়া আইনখনৰ ধাৰা ২(চি.)-ত “মালিক” অভিব্যক্তিটোৰ সংজ্ঞা দিয়া হৈছে যিটো তলত দিয়া ধৰণে লিখা হৈছে:-

“(চি.) মালিক”-ৰ অৰ্থ হ'ল যিকোনো ব্যক্তি, যিয়ে আপাততঃ যিকোনো ঘৰৰ সন্দৰ্ভত ভাড়া লাভ কৰি আছে, বা লাভ কৰাৰ বাবে স্বত্বপ্ৰাপ্ত হৈছে, সেয়া লাগিলে নিজৰ একাউণ্টত হওঁক, বা অন্য কোনো ব্যক্তিৰ একাউণ্টত হওঁক, বা অন্য কোনো ব্যক্তিৰ হৈ হওঁক, বা অন্য কোনো ব্যক্তিৰ সুবিধাৰ বাবে হওঁক, বা অন্য কোনো ব্যক্তিৰ ন্যাসৰক্ষী হিচাপে, অভিভাৱক হিচাপে, বা গ্ৰহণকাৰী হিচাপে হওঁক; আৰু তেওঁৰ উপভাড়াতীয়াৰ ক্ষেত্ৰত, এগৰাকী ভাড়াতীয়াক অন্তৰ্ভুক্ত কৰে যিয়ে যিকোনো ঘৰ উপ-ভাড়ালৈ দিয়ে আৰু ভাড়াতীয়া নহোৱা প্ৰতিজন ব্যক্তিক অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হয় যিয়ে সময়ে সময়ে মালিকৰ অধীনত স্বত্ব লাভ কৰে।”

১২. আইনখনৰ ৫ নং ধাৰাত আঞ্জপ্তি বা বিতাড়নৰ আদেশ গৃহীত বা কাৰ্যকৰী কৰাৰ বিৰুদ্ধে বাধাৰ সৃষ্টি কৰা হৈছে। ৫ নং ধাৰা তলত উল্লেখ কৰা ধৰণৰ:-

"৫.(১) কোনো ঘৰৰ দখলৰ পৰা আঁতৰোৱাৰ বাবে কোনো আদেশ বা আজ্ঞাপ্তি কোনো আদালতে জাৰি কৰিব বা কাৰ্যকৰী কৰিব নোৱাৰিব যেতিয়ালৈকে ভাড়াতীয়াই এই আইনৰ অধীনত অনুমোদিত সম্পূৰ্ণ পৰিসৰত ভাড়া দিয়ে আৰু ভাড়াৰ চৰ্তসমূহ পালন কৰে:

যি নহওঁক, ভাড়াতীয়াক ঘৰৰ পৰা উচ্ছেদ কৰাৰ মামলা বা কাৰ্য্যবিধিত এই উপ-ধাৰা কোনো কথা প্ৰযোজ্য নহ'ব:-

(এ) য'ত ভাড়াতীয়াই সম্পত্তি হস্তান্তৰ আইন, ১৮৮২-ৰ ধাৰা ১০৮-ৰ দফা (এম.), দফা (ও.) বা দফা (পি.)-ৰ বিধানৰ বিপৰীতে বা পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা দফাটোৰ মনোভাৱৰ বিপৰীত যিকোনো কাম কৰিছে য'ত উক্ত আইনখন প্ৰযোজ্য নহয়, বা

(বি) য'ত ভাড়াতীয়াই এনে আচৰণৰ বাবে দোষী সাব্যস্ত হৈছে যিয়ে নিকটৱৰ্তী বা চুবুৰীৰ ঘৰত বসৱাস কৰি থকা লোকসকলৰ বাবে এক বিৰজ্জিকৰ উপদ্ৰৱৰ সৃষ্টি কৰে, বা

(চি) য'ত ঘৰটো ঘৰৰ মালিকে হয় মেৰামতি বা পুনৰ নিৰ্মাণৰ উদ্দেশ্যে, বা নিজে থকাৰ বাবে বা যিকোনো ব্যক্তিৰ থকাৰ বাবে, যাৰ সুবিধাৰ বাবে ঘৰটো ৰখা হৈছে, বা ঘৰৰ মালিকে আন কোনো কাৰণ দেখুৱাব পাৰে নেকি যিটো আদালতে সন্তোষজনক বুলি গণ্য কৰিব পাৰে, বা

(ডি) য'ত ভাড়াতীয়াই যদিহে মালিকৰ পৰা লিখিত অনুমতি অবিহনে ঘৰ বা ইয়াৰ কোনো অংশ উপ-ভাড়াত দিয়ে বা অন্যথা ঘৰ বা ইয়াৰ যিকোনো অংশত নিজৰ অধিকাৰ হস্তান্তৰ কৰে, বা



(ই) য'ত ভাড়াতীয়াই ঘৰটোৰ সন্দৰ্ভত তেওঁৰ পৰা বৈধভাৱে প্ৰাপ্য ভাড়া ইয়াৰ পৰিশোধৰ দিনৰ পৰা পষেকৰ ভিতৰত পৰিশোধ কৰা নাই, বা

(এফ) য'ত ভাড়াতীয়াই উপযুক্ত বাসগৃহ নিৰ্মাণ কৰিছে, লাভ কৰিছে বা তেওঁক আবণ্টন দিয়া হৈছে।”

১৩. “মালিক”ৰ সংজ্ঞাৰ পৰা স্পষ্ট যে সংজ্ঞাটো অতি বহল ভাষাত বৰ্ণনা কৰা হৈছে, যাৰ মতে কেৱল মালিকজনেই নহয়, নিজৰ একাউণ্টত বা আন কোনো ব্যক্তিৰ হৈ বা তেওঁৰ সুবিধাৰ বাবে বা আন কোনো ব্যক্তিৰ ন্যাসৰক্ষী, অভিভাৱক বা সংগ্ৰাহক হিচাপে ভাড়া লোৱা যিকোনো ব্যক্তি এগৰাকীও মালিক।

১৪. অৱশ্যে ব্যক্তিগত প্ৰয়োজন বা যুক্তিসংগত প্ৰয়োজনীয়তাৰ ভিত্তিত ভাড়াতীয়াক উচ্ছেদৰ উদ্দেশ্যে তেওঁ অট্টালিকাৰ মালিক বুলি দেখুৱাব লাগিব।

১৫. *এম.এম. কাছিম বনাম মনোহৰ লাল শৰ্মা আৰু অন্যান্য*, এ.আই.আৰ. ১৯৮১ এছ.চি. ১১৩ গোচৰত এই আদালতৰ তিনিজন ন্যায়াধীশৰ বিচাৰপীঠৰ সন্মুখত একেধৰণৰ প্ৰশ্ন বিবেচনাৰ বাবে উত্থাপিত হৈছিল। বিষয়টো বিহাৰ অট্টালিকা (পট্টা, ভাড়া আৰু উচ্ছেদ) নিয়ন্ত্ৰণ আইন, ১৯৪৭-ৰ সৈতে জড়িত। বিহাৰ ভাড়া আইনত ‘মালিক’ অভিব্যক্তিৰ সংজ্ঞা অসম ভাড়া আইনখনত উল্লেখ থকাৰ দৰেই। তদুপৰি ব্যক্তিগত প্ৰয়োজনীয়তা উচ্ছেদৰ ভিত্তিত অসম আইনৰ দৰেই। এই বিধানসমূহ বিবেচনা কৰি এই আদালতে ৰায় দিছিল:-

“১৪...গতিকে ধাৰা ১১(১)(চি)-ত প্ৰণয়ন কৰা সক্ষমতা প্ৰদান কৰা বিধানৰ সুবিধা লৈ, ভাড়াত দিয়া অট্টালিকা নিজৰ যুক্তিসংগত প্ৰয়োজনীয়তাৰ ভিত্তিত অধিকাৰ দাবী কৰা ব্যক্তিজনে দেখুৱাব লাগিব যে তেওঁ অট্টালিকাৰ প্ৰকৃত গৰাকী হিচাপে তাৰ মালিক আৰু তেওঁৰ নিজৰ অধিকাৰত ইয়াক দখল কৰাৰ অধিকাৰ আছে। কেৱল ভাড়া সংগ্ৰাহকক, যদিও ইয়াক "মালিক" অভিব্যক্তিটোত বিস্তৃতভাৱে অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব পাৰি, ধাৰা ১১(১)(চি)-ৰ উদ্দেশ্যৰ বাবে তেওঁক মালিক হিচাপে গণ্য কৰিব নোৱাৰি। এই কথা দফাটোৰ লগত সংলগ্ন ব্যাখ্যাৰ পৰা স্পষ্ট হৈ পৰে। ধাৰা ১১(১)(চি)-ৰ উদ্দেশ্যৰ বাবে "মালিক" অভিব্যক্তিৰ অৰ্থ সীমিত কৰি, বিধানতলে নিজৰ উদ্দেশ্য প্ৰকাশ কৰিছিল অৰ্থাৎ কেৱল মালিকজনেহে তেওঁৰ ব্যক্তিগত প্ৰয়োজনীয়তাৰ ভিত্তিত উচ্ছেদ বিচাৰিব পাৰে যদিহে তেওঁৰ সমগ্ৰ পৃথিৱীৰ বিৰুদ্ধে সেই অট্টালিকাটো নিজেই দখল কৰাৰ আৰু নিজতকৈ নিম্ন স্বত্ব থকা যিকোনো ব্যক্তিক বাদ দিয়াৰ অধিকাৰ আছে। এনে ঘৰৰ মালিক যি অট্টালিকাটোৰ প্ৰকৃত গৰাকী আৰু যাৰ নিজৰ অধিকাৰ অনুসৰি অট্টালিকাটো দখল কৰাৰ অধিকাৰ থাকিব, তেওঁ নিজৰ ব্যৱহাৰৰ বাবে দখল বিচাৰিব পাৰে। ধাৰাটোৰ পিছৰ অংশত এনে পৰিস্থিতিৰ কথা কোৱা হৈছে য'ত ঘৰৰ মালিকে আন কোনো ব্যক্তিৰ সুবিধাৰ বাবে অট্টালিকাটো দখলত ৰাখিছে, কিন্তু তেনে ক্ষেত্ৰত ঘৰৰ মালিকে ভাড়াতীয়াক, তেওঁৰ ব্যক্তিগত ব্যৱহাৰৰ বাবে নহয়, কিন্তু সেই ব্যক্তিজনৰ ব্যক্তিগত প্ৰয়োজনীয়তাৰ বাবে উচ্ছেদ কৰিব পাৰে, যাৰ সুবিধাৰ বাবে তেওঁ অট্টালিকাটো ধৰি ৰাখিছে। দ্বিতীয় দফাটোৱে ন্যাসৰক্ষী আৰু ন্যাসৰ দ্বাৰা লাভান্বিত হ'ব লগীয়া ব্যক্তিৰ পৰিস্থিতিৰ কথা আলোচনা কৰে কিন্তু যেতিয়া গোচৰটো ধাৰা ১১-ৰ উপ-ধাৰা (১)-ৰ দফা (চি)-ৰ প্ৰথম অংশৰ দ্বাৰা পৰিচালিত হয়, তেতিয়া ব্যক্তিগত ব্যৱহাৰৰ বাবে দখল বিচৰা ব্যক্তিজন এজন মালিক হ'ব লাগিব যিয়ে সম্পত্তিটো নিজৰ ব্যৱহাৰৰ বাবে বিচাৰে। ইয়াৰ অৰ্থ হ'ল যে মালিকজনৰ সমগ্ৰ বিশ্বৰ বিৰুদ্ধে সম্পত্তিটো দখল কৰাৰ আইনী অধিকাৰ থাকিব লাগিব, কেৱল এজন অভিকৰ্তা, কাৰ্যকৰী কৰোঁতা, প্ৰশাসক বা গ্ৰহণকাৰীৰ দৰে নহয় যি কেৱল ভাড়া সংগ্ৰহ কৰে আৰু সম্পত্তিটোৰ ওপৰত কোনো অব্যাহত স্বত্ব নাই। ধাৰা ১১(১)(চি)-ৰ উদ্দেশ্যে 'মালিক' অভিব্যক্তিটোৱে, সেয়েহে, এনে এজন ব্যক্তিক বুজাব পাৰে

যিজন অট্টালিকাৰ প্ৰকৃত গৰাকী আৰু যিজনৰ, আন সকলোকে বাদ দি, অট্টালিকাটোত বাস কৰা আৰু প্ৰকৃত দখলত থকাৰ অধিকাৰ আছে। এনে ব্যক্তিয়েই ভাড়াতীয়াক উচ্ছেদ কৰিব বিচাৰিব পাৰে এই ভিত্তিত যে তেওঁৰ নিজৰ দখলৰ বাবে সদিচ্ছাৰে অধিকাৰ কৰাটো প্ৰয়োজন। ভাড়া সংগ্ৰাহক বা অভিকৰ্তাই নিজৰ অধিকাৰত ঘৰটো দখল কৰাৰ অধিকাৰ নাই। যদিও এনে ব্যক্তি পট্টাদাতা হয় আৰু সেয়েহে, ঘৰৰ মালিক অভিব্যক্তিৰ বিস্তাৰিত সামগ্ৰিক সংজ্ঞাৰ ভিতৰত মালিক হয়, তথাপিও তেওঁ ভাড়াতীয়াক ব্যক্তিগতভাৱে ঘৰটো দখল কৰিব বিচাৰাৰ ভিত্তিত উচ্ছেদ কৰিব বিচাৰিব নোৱাৰে। তেওঁ প্ৰকৃত মালিকৰ বিৰুদ্ধে এনে অধিকাৰ দাবী কৰিব নোৱাৰে আৰু প্ৰয়োজনীয় ফলস্বৰূপে তেওঁ ভাড়াতীয়াক উচ্ছেদ কৰিব নোৱাৰে এই ভিত্তিত যে তেওঁ নিজৰ দখলৰ বাবে চৌহদটো অধিকাৰ কৰিব বিচাৰে। ধাৰা ১১(১)-ৰ দফা (চি.)-ৰ উপাদানসমূহৰ ওপৰত সেইটোৱেই হ'ব পাৰে একমাত্ৰ যুক্তিসংগত ব্যাখ্যা যিটোত লিখা আছে: “য'ত অট্টালিকাটো ঘৰৰ মালিকে যুক্তিসংগতভাৱে আৰু সদিচ্ছাৰে নিজৰ বৃত্তিৰ বাবে বিচাৰে...” “মালিক” অভিব্যক্তিটোৰ সংজ্ঞা দফাটোত উল্লেখ কৰা ধৰণে একে অৰ্থৰে বুজিব লাগিব বুলি ধৰি, তেতিয়া আনকি কেৱল ভাড়া সংগ্ৰহ কৰা কোনোবা বা দেউলীয়া কাৰ্যবিধিত আদালতে নিযুক্তি দিয়া সম্পত্তিৰ পৰিচালকে ভাড়াতীয়াক উচ্ছেদ কৰিব পাৰে, এই বুলি দাবী কৰি যে তেওঁলোকক নিজৰ ব্যৱহাৰৰ বাবে অট্টালিকাটোৰ প্ৰয়োজন, যিটো অধিকাৰ তেওঁলোকে সম্পত্তিৰ প্ৰকৃত মালিকৰ বিৰুদ্ধে লাভ নকৰে। গতিকে “মালিক” অভিব্যক্তিটোৰ বহল প্ৰসাৰণ কৰিব পৰা দফা (চি.)-ৰ ব্যাখ্যাই নিৰ্ভুলভাৱে দেখুৱাব যে দফা (চি.)-ৰ উদ্দেশ্যে এনে মালিক, যাক ‘গৰাকী’ শব্দটোৰ অৰ্থত ধৰা হয় আৰু যিয়ে তেওঁৰ অধিকাৰৰ ভিত্তিত সকলোকে বাদ দি ঘৰটোৰ দখল দাবী কৰিব পাৰে, ভাড়াতীয়াক নিজৰ দখলৰ বাবে উচ্ছেদ কৰাৰ অধিকাৰী হয়।”

১৬. উচ্চ ন্যায়ালয়ে অসম ভাড়া আইনত সংজ্ঞায়িত ‘মালিক’ অভিব্যক্তিটোৰ অতি সংকীৰ্ণ অৰ্থ আৰু ব্যাখ্যা লোৱা যেন লাগে। মালিক আৰু ভাড়াতীয়াৰ কোনো সম্পৰ্ক নথকা বুলি সেই ক্ষেত্ৰত লিপিবদ্ধ কৰা ফলাফলৰ সৈতে ‘মালিক’ শব্দটোৰ প্ৰকৃত অৰ্থৰ মিল নাই। আইনখনৰ

এই দিশটো উচ্চ ন্যায়ালয়ে বিবেচনা কৰা নাই। ইয়াৰ বিপৰীতে উচ্চ ন্যায়ালয়ে এই ভিত্তিত আগবাঢ়িছিল যে ‘মালিক আৰু ভাড়াতীয়া’ৰ সম্পৰ্ক স্থাপন কৰা হোৱা নাই যদিও বিনিময়ৰ দলিলৰ ভিত্তিত আপীলকাৰীৰ মালিকীস্বত্ব সম্পৰ্কে প্ৰতিপক্ষ-ভাড়াতীয়াই অস্বীকাৰ কৰা নাই বা বিতৰ্ক কৰা নাই। আনকি যুক্তিৰ স্বাৰ্থত আপীলকাৰীৰ জ্যেষ্ঠ ভাতৃয়ে ভাড়া লাভ কৰি ঘৰৰ মালিক হিচাপে কাম কৰিছিল বুলি ধৰি ল’লেও, ই মূল মালিকক কেৱল ব্যক্তিগত প্ৰয়োজনীয়তাৰ ভিত্তিত নহয়, ভাড়া প্ৰদানৰ ব্যৰ্থতাৰ ভিত্তিত উচ্ছেদৰ বাবে মামলা দাখিল কৰাত বাধা নিদিব, যেতিয়া এইটো প্ৰমাণিত হয় যে প্ৰতিপক্ষই বহুবাৰ ভাড়া দিবলৈ আপীলকাৰীৰ ওচৰলৈ গৈছিল কিন্তু পিছৰজনে ভাড়া ল’বলৈ অস্বীকাৰ কৰিছিল। তদুপৰি, স্বীকাৰ্য্য যে প্ৰতিবাদী-ভাড়াতীয়াই আপীলকাৰীক বিদ্যুৎ আৰু ভাড়াৰ চৌহদৰ অন্যান্য মাচুল পৰিশোধ কৰিছিল।

১৭. ভাড়াৰ প্ৰশ্নৰ ক্ষেত্ৰত বিচাৰ আদালত আৰু উচ্চ ন্যায়ালয় দুয়োটাই সম্পত্তি হস্তান্তৰ আইনৰ ধাৰা ১০৯-ৰ বিধান বিবেচনা কৰা নাই।

“১০৯. পট্টাদাতাৰ(Lessor) পৰা যাৰ হাতলৈ হস্তান্তৰিত হৈছে তাৰ অধিকাৰ। — যদি পট্টাদাতাই পট্টাত দিয়া সম্পত্তি, বা ইয়াৰ যিকোনো অংশ, বা তাৰ স্বত্বৰ যিকোনো অংশ হস্তান্তৰ কৰে, তেন্তে, ইয়াৰ বিপৰীত চুক্তিৰ অভাৱত, যাৰ হাতলৈ হস্তান্তৰিত হৈছে তাৰ, সকলো অধিকাৰ থাকিব, আৰু, যদি পট্টাধাৰীয়ে (Lessee) বিচাৰে, পট্টাদাতাৰ সম্পত্তি বা হস্তান্তৰ কৰা অংশৰ ক্ষেত্ৰত পট্টাদাতাৰ অধীনত থকা সকলো দায়বদ্ধতা পালন কৰিব, যেতিয়ালৈকে তেওঁ ইয়াৰ মালিক হৈ থাকে; কিন্তু মালিকে সম্পত্তিটো হস্তান্তৰ কৰিলে বুলিয়েই পট্টাৰ অধীনত থকা দায়িত্বৰ পৰা স্বয়ংক্ৰিয়ভাৱে মুক্তি নাপায়। ভাড়াতীয়াই নতুন

মালিকক পট্টা বাধ্যবাধকতাৰ বাবে দায়বদ্ধ ব্যক্তি হিচাপে গণ্য কৰাৰ সিদ্ধান্ত নোলোৱালৈকে মূল মালিক দায়বদ্ধ হৈ থাকিব।

যদিহে, যাৰ হাতলৈ হস্তান্তৰিত হৈছে তেওঁ হস্তান্তৰৰ পূৰ্বে দিবলগীয়া বকেয়া ভাড়াৰ অধিকাৰী নহয়, আৰু যদি পট্টাধাৰীয়ে এনে হস্তান্তৰ কৰা হৈছে বুলি বিশ্বাস কৰাৰ কাৰণ নাথাকে আৰু ফলস্বৰূপে পট্টাদাতাক ভাড়া প্ৰদান কৰে, তেন্তে পট্টাধাৰীয়ে যাৰ হাতলৈ হস্তান্তৰিত হৈছে তেওঁক পুনৰ এনে ধন পৰিশোধ কৰিবলৈ দায়বদ্ধ নহ'ব।

পট্টাদাতা, যাৰ হাতলৈ হস্তান্তৰিত হৈছে তেওঁ আৰু পট্টাধাৰীয়ে নিৰ্ধাৰণ কৰিব পাৰে যে পট্টাত সংৰক্ষিত প্ৰিমিয়াম বা ভাড়াৰ কিমান অংশ এনেদৰে হস্তান্তৰ কৰা অংশৰ সন্দৰ্ভত প্ৰদান কৰিব লাগে, আৰু যদি তেওঁলোকৰ মতানৈক্য আছে, তেন্তে এনে নিৰ্ণয়, পট্টাৰ সম্পত্তিৰ দখলৰ বাবে মামলা বিবেচনা কৰাৰ অধিকাৰ থকা যিকোনো আদালতে কৰিব পাৰে।

১৮) উপৰোক্ত কৰা ধাৰাটো পঢ়িলে স্পষ্ট হয় যে যাৰ হাতলৈ হস্তান্তৰিত হৈছে (Transferee) তাৰ সপক্ষে পট্টাদাতাৰ অধিকাৰ হস্তান্তৰ কৰাৰ পিছত, যাৰ হাতলৈ হস্তান্তৰিত হৈছে তেওঁ স্থায়ী ভাড়াৰ ক্ষেত্ৰত পট্টাদাতাৰ সকলো অধিকাৰ আৰু দায়বদ্ধতা লাভ কৰে। ভাড়াতীয়াই স্বীকাৰ কৰিলেহে হস্তান্তৰ কাৰ্যকৰী হ'ব বুলি ধাৰাটোৱে মত পোষণ নকৰে। ভাড়াতীয়াই সন্মতি দিলেহে মালিকৰ অধিকাৰ হস্তান্তৰ কাৰ্যকৰী হ'ব বুলি ধাৰাটোত কোৱা হোৱা নাই। মালিকৰ অধিকাৰ হস্তান্তৰৰ বৈধতা প্ৰদান কৰিবলৈ ভাড়াতীয়াৰ দ্বাৰা স্বীকাৰৰ বা সন্মতিৰ প্ৰয়োজন নাই। যিহেতু ভাড়াতীয়াৰ দ্বাৰা স্বীকাৰ কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই, গতিকে পূৰ্বৰ ঘৰৰ মালিকৰ দ্বাৰা পুৰণি পট্টা চৰ্তাৱলীৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ধাৰা ১০৬-ৰ অধীনত দিয়া জাননী বৈধ, আৰু উচ্ছেদৰ বাবে কৰা মামলাও বৈধ।

১৯. ওপৰত লক্ষ্য কৰা অনুসৰি প্ৰতিবাদী-ভাড়াতীয়াই বহুবাৰ ভাড়া গ্ৰহণ কৰিবলৈ আপীলকাৰী, যাৰ হাতলৈ হস্তান্তৰ কৰা হৈছে তাৰ, প্ৰকৃত গৰাকী আৰু মালিকৰ কাষ চাপিছিল। তদুপৰি, স্বীকাৰ্য্য যে ভাড়াৰ চৌহদৰ বিদ্যুতৰ মাচুল ভাড়াতীয়াই বৰ্তমানৰ আপীলকাৰীক দিছিল। আপীলকাৰীৰ ভাতৃ, পূৰ্বৰ মালিকে পিছলৈ ভাড়াৰ চুক্তি কৰাটোৱে বৰ্তমানৰ আপীলকাৰীক ব্যক্তিগত প্ৰয়োজনৰ বাবে বা ভাড়া নিদিয়াৰ বাবে ভাড়াতীয়াৰ উচ্ছেদ বিচৰাত বাধা নিদিয়ে। উচ্চ ন্যায়ালয়ে আপীল আদালতৰ ৰায় বাতিল কৰাৰ সিদ্ধান্ত আইনগতভাৱে বৈধ নহয়।

২০. পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা কাৰণসমূহৰ বাবে এই আবেদনৰ অনুমতি দিয়া হয় আৰু উচ্চ ন্যায়ালয়ে গৃহীত কৰা বিবাদিত ৰায় আৰু আদেশ বাতিল কৰা হয়। কিন্তু খৰচৰ ক্ষেত্ৰত কোনো আদেশ নাথাকিব।

..... ন্যায়াধীশ

(এম.ৰাই. ইকবাল)

..... ন্যায়াধীশ

(এছ.এ. বোবডে)

নতুন দিল্লী

০৮ এপ্ৰিল, ২০১৫

.....  
অনুবাদক: হৰ্ষদীপ কলিতা, কনিষ্ঠ অনুবাদক

## DISCLAIMER

"The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation".

“স্থানীয় ভাষালৈ অনুদিত এই ৰায় গোচৰত জড়িত পক্ষই বুজি পোৱাৰ উদ্দেশ্যে সীমিত ব্যৱহাৰৰ বাবেহে। ইয়াৰ বাদে অন্য ক্ষেত্ৰত অনুদিত ৰূপ ব্যৱহৃত নহ'ব। সকলো ব্যৱহাৰিক আৰু বিভাগীয় কামৰ লগতে ৰায়ৰ কাৰ্য্যকৰীকৰণ আৰু ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰতো এই ৰায়ৰ ইংৰাজী সংস্কৰণটোৱেই সঠিক বিবেচিত হ'ব।”

---